

ПОКЛОЊЕЊЕ

МУДРАЦА

СРПСКА ПРАВОСЛАВНА ЦРКВА
СВОЈОЈ ДУХОВНОЈ ДЕЦИ
О БОЖИЋУ 2024. ГОДИНЕ

ПОРФИРИЈЕ

ПО МИЛОСТИ БОЖЈОЈ

ПРАВОСЛАВНИ АРХИЕПИСКОП ПЕЂКИ, МИТРОПОЛИТ
БЕОГРАДСКО-КАРЛОВАЧКИ И ПАТРИЈАРХ СРПСКИ, СА
СВИМ АРХИЈЕРЕЈИМА СРПСКЕ ПРАВОСЛАВНЕ ЦРКВЕ
– СВЕШТЕНСТВУ, МОНАШТВУ И СВИМ СИНОВИМА И
КЋБЕРИМА НАШЕ СВЕТЕ ЦРКВЕ: БЛАГОДАТ, МИЛОСТ И
МИР ОД БОГА ОЦА, И ГОСПОДА НАШЕГА ИСУСА ХРИСТА,
И ДУХА СВЕТОГА, УЗ СВЕРАДОСНИ БОЖИЋНИ ПОЗДРАВ:

МИР БОЖЈИ – ХРИСТОС СЕ РОДИ!

Драга наша децо духовна,

Данас, сабрани на светој Литургији, прослављамо Рођење Господа Бога и Спаса нашега Исуса Христа, Онога Који је „ради нас људи и ради нашега спасења сишао с небеса, оваплотио се од Духа Светога и Марије Дјеве и постао човек”. У радости духовној прослављамо Догађај који је толико велик да је поделио историју људског рода на два дела! Овај Догађај свети Максим Исповедник назива циљем творачког чина Божјег, – *Тајном Христѿвом, сједињењем Боја и ѿворевине у Личности Сина Божјеј Који је ѿстиао човек*, – што можемо разумети једино ако имамо у виду да створени свет не може постојати вечно без јединства са Богом Творцем. Зашто? Пре свега зато што је, по речима светог Атанасија Великог, *ѿприрода ѿворевине – некадашње недиће*, односно што је она смртна. Да би створена природа превазишла смрт и постојала вечно, мора да буде у заједници са самим Извором живота, са Тројичним Богом, Јединим по природи Вечним и Нествореним.

У ту заједницу смо сви ми људи, једном и за свагда, уведени када је, пре двадесет столећа, благовољењем Бога Оца и садејством Духа Светога, Син Божји Јединородни сишао у историју људску, у „долину плача”, да би се, у крајњем смирењу, очовечио и у малој Витлејемској пећини родио као Дете. Приклонивши небеса земљи, подарио нам је нераскидиву зајеницу са Богом. Беспочетни, бесмртни и савршени Бог унижава Себе и поистовећује се са нама, са Својом творевином, и примајући оно што је неупоредиво мање од Њега дарује нам оно што је неупоредиво узвишеније и савршеније од нас. Надумна љубав Божја, промишљајући о вечном човековом назначењу, по благовољењу Свете Тројице хтела је да створени свет буде исцељен и спасен у Богочовеку Христу. О дубино богатства и премудрости Божје! Вечност је загрлила пролазно, нестворено се нераскидиво сјединило са створеним, бесмртност је исцелила смртно. Једном речју, Бог је постао човек да би човек био обожен, да би постао богочовек по благодати.

Свако од нас, браћо и сестре, нека данас своје срце загреје пламеном који је грејао новорођеног Богомладенца, а од свога дома, радошћу породичног окупљања, начини Витлејемску пећину! Истовремено ми, који празнујемо у миру, не смемо заборавити оне који страдају, тугују и ове дане радости проводе прогнани из својих домова, понављајући тако судбину Богомладенца Христа, већ у најранијем детињству прогнанника, који је, заједно са Својом Пресветом и Пречистом Мајком и праведним Јосифом Обручником, морао да бежи у Египат пред тиранином Иродом.

Исти тај Богомладенац и данас, не само метафорички него и стварно, бивајући носилац пуне људске природе, дели изгнанство, тугу и страдање свих невољника на земаљској кугли. Видимо како у многим крајевима света мајке и очеви, са дечицом у наручју, бежећи од савремених Ирода, доживљавају и у 21. веку судбину витлејемске деце из времена Рођења Христова. У крајевима у којима је Христос рођен и сада се чује „плач и ридање и нарицање много” (Мат. 2, 18). Тамо, као и у суседним земљама, Сирији и Либану, број људских жртава немилице се умножава, док је број убијене деце, што је најстрашније, многоструко превазишао број деце пострадале од Иродових руку. Са молитвеним вапајима Богу да дарује мир целоме свету, гледамо и на страшни сукоб једнокрвне и једноверне браће у Украјини и Русији, који, на велику жалост свих нас, већ улази у четврту годину.

Молитвено вапијемо Богу да и невино страдале у паду надстрешнице на новосадској железничкој станици привије у наручје Своје. Гледамо у своја срца, и гледамо се међусобно, молећи се Господу да нам подари снаге да из тога трагичног догађаја, али и из других поменутих и непоменутих збивања у земљи и свету, стално извлачимо опомињућу поуку о томе да једни према другима морамо бити браћа, бити људи, охристовљени, искрени, суштински добри.

Осећамо очинску потребу да и овог Божића свој саборни глас упутимо пре свега нашој духовној деци на Косову и Метохији, али и свима до којих стиже апел Цркве Светосавске. Српски народ је у овој својој вековној постојбини већ четврт века најугроженији и најнезаштићенији народ на европском континенту. Изложен притисцима, хапшењима, насилном отимању општинских самоуправа, гашењу локалних здравствених служби, отимању земљишта и друге приватне имовине, рушењу гробаља и споменика културе, непрестано бива застрашиван и прогањан. Ми вас, браћо и сестре наше на Косову и у Метохији, гледамо са љубављу, поштовањем и захвалношћу. Дивимо се вашој вери, вашем јунаштву, вашем стрпљењу и трпљењу. Као што верујемо речима Господњим да су „блажени гладни и жедни правде јер ће се наситити” исто тако верујемо да ће сванути дан када ће и за вас и за васцели наш народ *засјајати Сунце љравде, Христос Бој наш*, и да ћете се и ви наситити правде Његове.

Највећи благослов у години која започиње доноси нам прослава 850-годишњице од рођења најзначајније личности у историји нашег народа – Светог Саве. Овом приликом, дубоко забринуте због садашњих дешавања у нашем народу, желимо да укажемо на две чињенице из његовог живота, молећи се да у знаку поуке која из њих извире протекне година која је пред нама.

Прво, својим одласком у Свету Гору, млади Растко је, попут младића из јеванђелске приче који је упутио Христу најрадикалније питање: *Учишћељу добри, ишша да учиним да загодијем живои вечни?*, потврдио чињеницу да је младост гладна и жедна вечности, односно: пуноће, истине, правде, доброте, љубави, лепоте, уопште смисла. Међутим, за разлику од поменутог младића, Свети Сава је добровољно и радосно пошао за Христом. На његовом примеру, као и на примеру многих младих људи кроз историју, видимо да није довољна само благословена глад и жеђ за смислом. Потребан је преображај, излажење из себе, живот у врлини, живот по Јеванђељу Христовом, по Речи Његовој. Потребан је подвиг љубави према Богу, али и према сваком човеку као свом вечном брату. А та љубав је у слушању, разумевању, загрљају и прихватању другог као ближњег; у праштању, саосећању, милосрђу, жртви, у свакој христоподобној врлини. Све су то дела љубави које је свети Сава, наш Просветитељ и Учитељ заувек, пошавши за Христом, преображен и освећен благодаћу Духа Светога, чинио и пројављивао.

Управо зато што је био Богом преображен и просвећен, као светитељ Божји, постао је узор и пример свима, па чак и своје рођеном оцу. У светлу његовог примера позвани смо да са пажњом ослушкујемо младост, да је поштујемо, чувамо и оснажујемо у свему што је добро и честито.

У исто време, наша је обавеза да, осим бриге о младима, речју и делима љубави, читавим својим животом, сведочимо да се пуноћа за којом трагају налази у Христу Господу, да је Христос смисао свега и да, уколико Христос буде на првом месту, све ће доћи на своје место.

Друга чињеница поучна за годину пред нама јесте измирење завађене браће које је извршио Свети Сава над моштима њиховог оца, светог Симеона Мироточивог, 1207. године у манастиру Студеници. За помирење нису биле довољне само његова молитва и његов труд, иако га без њих не би било. Неопходно је било и да оба брата пруже руку један другоме, да се загрле и опросте један другоме. То је био једини прави, јеванђелски начин да се постигне мир међу браћом, у држави и у народу. Свети Сава, надахнут Јеванђељем Христовим, показао је овим и оставио нам у аманет образац црквеног миритељског поступања.

Црква не осуђује, не дели, не прави разлику међу браћом, него нас подсећа да смо сви једни другима потребни и све позива на мир и заједницу љубави. Не заборавимо да мноштво несрећа, сукоба и ратова започињу дехуманизацијом ближњег, потирањем људскости другог људског бића. Зато је од пресудне важности да сви, колико нас има, престанемо да користимо

речник у коме се други прво назива странцем, затим противником, онда непријатељем и, на самом крају, нељудским бићем. Сетимо се кобних последица таквих поступака у историји људског рода, који су, на жалост, многобројни! Сетимо се наше прошлости и подела од којих до данас не можемо да се опоравимо! Будимо достојни наследници Светог Саве миротворца и његове браће, а не наследници Каина, првог братоубице, који је Самоме Господу Богу упутио најстрашније речи: „Зар сам ја чувар брата својега?“ (Пост. 4, 9).

Стога, браћо и сестре, где год да живимо, премошћујмо међусобне јазове, слушајмо једни друге, уважавајмо ставове и мишљења једни других, поготову када су другачија од наших! Одустанимо од агресије и насиља као начина решавања проблемâ и несугласица! По сваку цену градимо мостове разумевања, љубави и мира, иако добро знамо да градитељи мостова неретко бивају каменовани са обе обале.

У радости Божића, једине истинске новине под Сунцем, када се Бог заувек измирио са човеком, загрлимо Христа и једни друге, славословећи Божићну химну:

„Христос се рађа, славите!

Ево Христа са небеса – изиђите му у сусрет!“

Драга наша децо духовна, православни хришћани, чеда Српске Православне Цркве, у отаџбини и расејању, ми, ваши духовни пастири, молимо се да се Богомладенац Христос усели у срца свих и да се, имајући мир са Њим, миримо и „мирбожимо“ међу собом, да бисмо се, у миру и љубави, заједно с анђелима, једним устима и једним срцем, радовали и појали:

„Слава на висини Богу и на земљи мир, међу људима добра воља!“

МИР БОЖИ – ХРИСТОС СЕ РОДИ!

Дано у Патријаршији српској у Београду, о Божићу 2024. године.

Ваши молитвеници пред Богомладенцем Христом:

Његова Светост Архиепископ пећки,
Митрополит београдско-карловачки
и Патријарх српски **ПОРФИРИЈЕ**

Архиепископ сарајевски и Митрополит дабробосански **ХРИЗОСТОМ**
Архиепископ цетињски и Митрополит црногорско-приморски **ЈОАНИКИЈЕ**
Архиепископ сирмијски и Митрополит сремски **ВАСИЛИЈЕ**
Архиепископ и Митрополит бањалучки **ЈЕФРЕМ**
Архиепископ и Митрополит будимски **ЛУКИЈАН**
Архиепископ вршачки и Митрополит банатски **НИКАНОР**
Архиепископ новограчаничко-чикашки и Митрополит
средњезападноамерички **ЛОНГИН**
Архиепископ торонтски и Митрополит канадски **МИТРОФАН**
Архиепископ новосадски и Митрополит бачки **ИРИНЕЈ**

Архиепископ стокхолмски и Митрополит скандинавски **ДОСИТЕЈ**
Архиепископ и Митрополит жички **ЈУСТИН**
Архиепископ и Митрополит врањски **ПАХОМИЈЕ**
Архиепископ крагујевачки и Митрополит шумадијски **ЈОВАН**
Архиепископ пожаревачки и Митрополит браничевски **ИГЊАТИЈЕ**
Архиепископ и Митрополит зворничко-тузлански **ФОТИЈЕ**
Архиепископ и Митрополит милешевски **АТАНАСИЈЕ**
Архиепископ диселдорфско-берлински и Митрополит немачки **ГРИГОРИЈЕ**
Архиепископ и Митрополит рашко-призренски **ТЕОДОСИЈЕ**
Архиепископ и Митрополит крушевачки **ДАВИД**
Архиепископ ромулијанско-зајечарски и Митрополит тимочки **ИЛАРИОН**
Архиепископ и Митрополит нишки **АРСЕНИЈЕ**
Архиепископ сиднејско-велингтонски и Митрополит
аустралијско-новозеландски **СИЛУАН**
Архиепископ задарско-шибенички и Митрополит далматински **НИКОДИМ**
Архиепископ мостарско-требињски и Митрополит
захумско-херцеговачки и стонско-приморски **ДИМИТРИЈЕ**
Архиепископ лосанђелески и западноамерички **МАКСИМ**
Архиепископ горњокарловачки **ГЕРАСИМ**
Епископ Вашингтонско-њујоршки и источноамерички **ИРИНЕЈ**
Епископ пакрачки и славонски **ЈОВАН**
Епископ швајцарски **АНДРЕЈ**
Епископ бихаћко-петровачки **СЕРГИЈЕ**
Епископ буеносајрески и јужно-централноамерички **КИРИЛО**
Епископ осечко-пољски и барањски **ХЕРУВИМ**
Епископ ваљевски **ИСИХИЈЕ**
Епископ будимљанско-никшићки **МЕТОДИЈЕ**
Епископ шабачки **ЈЕРОТЕЈ**
Епископ париски и западноевропски **ЈУСТИН**
Епископ лондонски и великобританско-ирски **НЕКТАРИЈЕ**
Епископ умировљени зворничко-тузлански **ВАСИЛИЈЕ**
Епископ умировљени канадски **ГЕОРГИЈЕ**
Епископ умировљени средњоевропски **КОНСТАНТИН**
Епископ умировљени славонски **САВА**
Епископ умировљени милешевски **ФИЛАРЕТ**
Епископ умировљени нишки **ЈОВАН**
Викарни Епископ ремезијански **СТЕФАН**
Викарни Епископ мохачки **ДАМАСКИН**
Викарни Епископ марчански **САВА**
Викарни Епископ хумски **ЈОВАН**
Викарни Епископ хвостански **АЛЕКСЕЈ**
Викарни Епископ новобрдски **ИЛАРИОН**
Викарни Епископ липљански **ДОСИТЕЈ**
Викарни Епископ топлички **ПЕТАР**
Викарни Епископ јенопољски **НИКОН**
Викарни Епископ моравички **ТИХОН**
Викарни Епископ диоклијски **ПАЈСИЈЕ**
Викарни Епископ костајнички **СЕРАФИМ**